Modificari importante aduse Codului de Procedura Civila

In M.Of. nr. 1074 din data de 18 decembrie 2018 a fost publicata Legea nr. 310/2018 pentru modificarea si completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedura civila, precum si pentru modificarea si completarea altor acte normative (“Legea”).

Principalele modificari si completari ale Codului de procedura civila vizeaza aspecte precum:

→ cazurile de incompatibilitate;
→ procedura de judecata a cererilor de interventie;
→ competenta materiala a instantelor de judecata;
→ competenta facultativa;
→ stramutarea proceselor;
→ comunicarea actelor de procedura;
→ nulitatea cererii de chemare in judecata;
→ executarea silita.
→ judecata in prima instanta;
→ suspendarea facultativa;
→ caile de atac;

Totodata, modificarile vizeaza si alinierea prevederilor procedurale la deciziile pronuntate de Curtea Constitutionala, cum ar fi cele privind reprezentarea partilor in recurs, competenta facultativa, etc.

CAZURILE DE INCOMPATIBILITATE

Potrivit noilor prevederi, judecatorul care a pronuntat o incheiere interlocutorie sau o hotarare prin care s-a solutionat cauza poate judeca aceeasi pricina in rejudecare in cazul in care este chemat sa se pronunte asupra altor chestiuni decat cele dezlegate de instanta de apel sau, dupa caz, de recurs.

PROCEDURA DE JUDECATA A CERERILOR DE INTERVENTIE

Modificarile suprima calea speciala de atac impotriva incheierii de respingere ca inadmisibila a cererii de interventie. Aceasta poate fi atacata doar odata cu fondul.

In cazul admiterii caii de atac exercitate impotriva incheierii, hotararea pronuntata este desfiintata de drept, iar cauza se va rejudeca de instanta in fata careia s-a formulat cererea de interventie de la momentul discutarii admisibilitatii in principiu a acesteia.

COMPETENTA MATERIALA A INSTANTELOR DE JUDECATA

Cu titlu de noutate, judecatoria este competenta material sa judece inclusiv:

- cererile in materie de mostenire, indiferent de valoare;
- cererile privind uzucapiunea, indiferent de valoare;
- cererile in materia fondului funciar, cu exceptia celor date prin lege speciala in competenta altor instante.

Legea stabileste si competenta tribunalelor si a curtilor de apel ca instante de recurs, pentru cazurile prevazute de lege.

Totodata, Legea stabileste expres caracterul de ordine publica al necompetentei materiale functionale si atunci cand procesul este de competenta unei alte sectii sau altui complet specializat.

Noile reglementari raporteaza invocarea necompetentei si verificarea competentei la primul termen de judecata la care partile sunt legal citate si pot pune concluzii.

COMPETENTA FACULTATIVA

Pentru cauzele in care un judecator are calitatea de reclamant sau parat, competenta facultativa este incidenta inclusiv in cazul in care cererea ar fi de competenta unei instante inferioare in grad instantei la care acesta isi desfasoara activitatea. Reguli similare se aplica si in cazul in care insasi instanta este reclamant sau parat.

STRAMUTAREA PROCESELOR

Cererea de stramutare va fi judecata exclusiv de Inalta Curte de Casatie si Justitie si atunci cand motivul de banuiala legitima vizeaza calitatea partii de judecator la o instanta din circumscriptia curtii de apel competente sau vizeaza calitatea de parte a instantei respective.

COMUNICAREA ACTELOR DE PROCEDURA

Legea elimina obligatia de a efectua transmiterile cu continut declarat. In plus, este eliminata necesitatea transmiterii unui formular in vederea confirmarii primirii in cazul comunicarii actelor de procedura prin fax sau e-mail. Este introdusa insa obligatia instantei de a detine o semnatura electronica extinsa individuala.

Citatiile si celelalte acte de procedura comunicate prin fax sau e-mail se considera comunicate la momentul la care au primit mesaj din partea sistemului folosit ca au ajuns la destinatar. Mesajul va fi printat si atasat la dosarul cauzei, procedura urmand a fi considerata indeplinita la data aratata pe copia imprimata a expedierii, certificata de grefierul care a facut transmisiunea.

Cu titlu de noutate, se reglementeaza in mod expres posibilitatea transmiterii actelor de procedura si prin fax sau e-mail, similar transmiterii prin serviciile postale sau de curierat. Mentiunea datei si orei primirii faxului sau a e-mail-ului, astfel cum acestea sunt atestate de calculatorul sau faxul de primire al instantei, servesc ca dovada a datei depunerii actului de catre partea interesata.

NULITATEA CERERII DE CHEMARE IN JUDECATA

Spre deosebire de vechea reglementare, este eliminata sanctiunea expresa a nulitatii cererii de chemare in judecata pentru necompletarea/nemodificarea lipsurilor privind motivele de drept pe care se intemeiaza cererea si dovezile pe care se sprijina fiecare capat de cerere.

Totodata, se prevede expres ca reclamantului nu i se poate cere sa completeze sau sa modifice cererea de chemare in judecata cu date sau informatii de care acesta nu dispune personal si pentru obtinerea carora este necesara interventia instantei.

JUDECATA IN PRIMA INSTANTA

Legea elimina obligatia reclamantului de a formula raspuns la intampinare. Primul termen de judecata se va stabili in termen de 3 zile de la data depunerii intampinarii, si nu a raspunsului la intampinare.

Ca regula, cercetarea procesului si administrarea probelor se vor face in sedinta publica.

Depozitiile martorilor urmeaza a fi consemnate literal si nu dupa dictarea presedintelui.

Dupa inchiderea cercetarii procesului, judecatorul poate fixa un alt termen pentru dezbatererea fondului, din oficiu sau la cererea partilor.

Completele de divergenta necesare pentru adoptarea hotararilor urmeaza a include un judecator din planificarea de permanenta.

Instanta va putea prelungi termenul de 30 de zile de redactare si semnare a hotararii de cel mult doua ori.

SUSPENDAREA FACULTATIVA

Legea introduce un nou caz de suspendare facultativa, respectiv atunci cand intr-o cauza similara, Curtea de Justitie a Uniunii Europene a fost sesizata cu o cerere de decizie preliminara.

Noile prevederi includ posibilitatea de suspendare a cauzelor similare in care solutionarea depinde de dezlegarea problemelor de drept ce fac obiectul recursului in interesul legii, la data sesizarii Inaltei Curti de Casatie si Justitie.

CAILE DE ATAC

Cu titlu de noutate, indicarea in mod gresit de catre instanta a termenului pentru exercitarea caii de atac constituie cauza de repunere in termen din oficiu a caii de atac exercitate cu respectarea indicatiei gresite a instantei.

Dosarele aferente cailor de atac vor fi pregatite de completul investit cu solutionarea acestora.

Legea exclude de la calea de atac a recursului o serie de cereri cum ar fi cele in materie de mostenire, uzucapiune, fond funciar, protectia consumatorilor, asigurari sau cele privind darea in plata in vederea stingerii obligatiilor asumate prin credite.

O alta modificare importanta adusa prin Lege o reprezinta eliminarea procedurii de filtrare a recursurilor atunci cand acestea sunt de competenta Inaltei Curti de Casatie si Justitie.

Completarea hotararilor definitive pronuntate in apel sau in recurs se poate cere in termen de 15 zile de la comunicare.

Legea introduce si un nou motiv de revizuire, respectiv situatia in care dupa ce hotararea a ramas definitiva, Curtea Constitutionala s-a pronuntat asupra exceptiei invocate in acele cauze, declarand neconstitutionala prevederea care a facut obiectul exceptiei.

De asemenea, in cazul incalcarii efectului pozitiv al autoritatii de lucru judecat, cauza va fi trimisa spre rejudecare.

EXECUTAREA SILITA

Legea elimina obligatia instantei de a insera formula executorie in partea finala a incheierii de incuviintare a executarii silite.

In cazul in care exista o actiune de drept comun pentru desfiintarea unui titlu executoriu altul decat o hotarare judecatoreasca, in contestatia la executare nu mai pot fi invocate motive de fapt sau de drept privitoare la fondul dreptului cuprins in acesta.